

Beslutningsforslag nr. B 148. Fremsat den 16. juni 1999 af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen)

Forslag til folketingsbeslutning

om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo

Folketinget meddeler sit samtykke til, at danske militære styrker stilles til rådighed for en international styrke i Kosovo, som efter bemyndigelse fra FN's Sikkerhedsråd i henhold til FN-pågtens kapitel VII udsendes under enhedskommando til implementering af FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999, samt at de danske F-16 fly, som hidtil har deltaget i NA-

TO's luftoperationer i forbindelse med Kosovo-krisen, stilles til rådighed for NATO's samlede luftoperationer på det vestlige Balkan. Den internationale styrke i Kosovo vil udføre sine opgaver i henhold til FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999 og tilhørende aftaler og foranstaltninger samt i henhold til NATO-rådets beslutninger.

Bemærkninger til forslaget

I FN's Sikkerhedsråd vedtog den 10. juni 1999 resolution 1244, der danner rammerne for en fredsløsning for Kosovo. Af resolutionen fremgår, at en politisk løsning på Kosovo-krisen skal baseres på de generelle principper for en løsning af Kosovo-krisen, som blev vedtaget af G8-landene den 6. maj 1999, samt den Fredsplan, som Forbundsrepublikken Jugoslavien accepterede den 3. juni 1999. De to dokumenter udgør henholdsvis resolutionens annekts 1 og 2.

I sikkerhedsrådsresolutionen slås fast, at der skal etableres en civil tilstedeværelse og en sikkerhedsstyrke i Kosovo. Af annekts 2, pkt. 4, fremgår, at sikkerhedsstyrken skal have substantiel NATO-deltagelse, og at den indsættes under enhedskommando. Styrken skal have til opgave at etablere sikre omgivelser, således at flygtninge og internt fordrevne kan vende sikkert hjem. Styrken vil have betegnelsen Kosovo Force eller KFOR. Deltagelse i KFOR vil være åben for alle lande. Der er indgået en militær-teknisk aftale mellem KFOR og Forbundsrepublikken Jugoslavien. Det fremgår af aftalen, at Forbundsrepublikken Jugoslavien er indforstået med KFOR's indsættelse, herunder styrkens ret til om nødvendigt at anvende magt.

FN's generalsekretær udnævner en Særlig Repræsentant, som skal overvåge implementeringen af den civile tilstedeværelse og koordinere tæt med sikkerhedsstyrken for at sikre, at såvel den civile tilstedeværelse som sikkerhedsstyrken arbejder hen imod de samme mål og gensidigt støtter hinanden. Som et led i den civile indsats vil der skulle etableres en midlertidig administration for Kosovo, i henhold til hvilken befolkningen i Kosovo kan nyde et udstrakt selvstyre inden for Forbundsrepublikken Jugoslavien, idet der tages fuld højde for Rambouillet-aftalerne. Det forventes, at FN vil stå for implementeringen af den civile indsats.

II. KFOR vil blive indsat på grundlag af resolution 1244 af 10. juni 1999 fra FN's Sikkerhedsråd, der bemyndiger oprettelsen af styrken under henvisning til FN-pagtens kapitel VII. Styrken vil være bemyndiget til at anvende alle nødvendige midler for at sikre efterlevelse af resolutionen.

KFOR's væsentligste militære opgaver vil være at overvåge efterlevelsen af sikkerhedsrådsresolutionens bestemmelser, herunder annekts 1 og 2, samt den militær-tekniske aftale. KFOR vil bl.a. skulle overvåge og sikre tilbagetrækningen af alle jugoslaviske styrker fra Kosovo i henhold til den forud aftalte tidsplan, der er en del af den militær-tekniske aftale. KFOR vil også skulle sikre en demilitarisering af Kosovo's Befrielseshær, UCK, og andre væbnede koso-albanske grupperinger.

KFOR vil endvidere skulle bidrage til at skabe sikre omgivelser for gennemførelsen af den politiske og civile del af resolutionen, herunder for de civile og humanitære organisationer og Det Internationale Krigsforbrydertribunals arbejde.

I lyset af flygtningesituationen i regionen og det store antal internt fordrevne i Kosovo vil KFOR i en første fase skulle udføre en række opgaver af mere civil karakter, såsom at yde humanitær nødhjælp, opretholde lov og orden, etablere en civil administration og genopbygge den væsentligste infrastruktur.

KFOR forudses at blive på ca. 50.000 mand, idet styrkeopbygningen vil ske gradvist. KFOR er bygget op omkring NATO's hurtige reaktionsenhed Allied Command Europe Rapid Reaction Corps (ARRC). Det samlede militære ansvar for operationen ligger hos NATO's øverstkommanderende i Europa, SACEUR.

KFOR vil bestå af 5 brigader samt førings- og støttestruktur. Samtlige 19 NATO-lande har tilkendegivet at ville bidrage med tropper. Det samme har følgende NATO-partnerlande: Azerbajdjan, Østrig, Bulgarien, Estland, Finland, Letland, Litauen, Rumænien, Schweiz, Slovakiet, Slovenien, Sverige og Ukraine. Hertil kommer bidrag fra Rusland, der for øjeblikket er genstand for forhandlinger. Uden for partnerkredsen har et antal lande tilkendegivet at ville deltage.

De af NATO-rådet godkendte regler for magtanvendelse, som KFOR opererer under, er i overensstemmelse med sikkerhedsrådsresolutionen, herunder annekts 1 og 2, samt international ret. Magtanvendelsen skal være militært nødvendig, en sidste udvej og

F. t. beslutn. om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo

skal så vidt muligt ske efter forudgående varsel. Den skal desuden være proportional, ske på lavest mulige niveau og i videst muligt omfang uden følgeskader på civile. Endelig er gengældelsesaktioner ikke tilladte.

Der forudses indgået en SOFA-aftale (Status of Forces Agreement) mellem KFOR og Forbundsrepublikken Jugoslavien, som fastsætter de udsendte soldaters retsstilling.

III. Vedtagelsen af en sikkerhedsrådsresolution indebærer afgørende ændringer i muligheder og behov for dansk indsats i regionen. Det vil blive muligt at bistå de internt fordrevne i Kosovo. Endvidere vil det store antal flygtninge i lang tid fremover have behov for, at de igangværende aktiviteter, som f.eks. støtte til indkvartering hos værtsfamilier og drift af flygtningelejre, fortsætter. Fokus i nødhjælpen vil dog gradvist skifte fra de nuværende aktiviteter til repatriering og reintegrations, herunder genhusing af flygtninge, minerydning, støtte til reetablering af fysisk og social infrastruktur samt leverancer af nødvendige varer fra Danmark som medicin og såsæd. Danmark vil desuden kunne bidrage til den internationale politistyrke, der forventes indsat.

Sikkerhedsrådsresolutionen konstaterer, at situationen i regionen udgør en trussel mod international fred og sikkerhed. Regeringen hilser i den forbindelse vedtagelsen af Stabilitetspagten for Sydøsteuropa velkommen, idet der med denne skabes en ramme for et langsigtet samarbejde mellem det internationale samfund og landene i regionen for at sikre stabilitet, sikkerhed, demokratisering, økonomisk genopbygning og udvikling af regionen.

IV. Regeringen hilser vedtagelsen af FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999 velkommen og finder, at det internationale samfunds indsats nu må koncentreres om at skabe de optimale rammer for dens gennemførelse. Der er behov for, at så mange lande som muligt deltager i denne opgave, ikke kun på grund af styrkens omfang, men også for at sende et signal til Forbundsrepublikken Jugoslaviens myndigheder og kosovo-albanerne om den betydning, det internationale samfund tillægger resolutionens gennemførelse.

V. Det er regeringens hensigt at bidrage til KFOR med en panserinfanteribataljon på ca. 850 mand samt personel til NATO's kommandostruktur og de dertil knyttede højere placerede enheder samt evt. personel til fælles støtteenheder. Bataljonen forudses at indeholde en stab, et stabskompagni, to panserinfanterikompanier, en kampvognseskadron, en militærpolitisektion, et efterretningsselement, en signalenhed, et

ingeniørdetachment samt et logistikkompani og et nationalt støtteelement.

I det omfang der måtte være behov herfor, er det ligeledes regeringens hensigt at stille øvrige danske militære bidrag til en NATO-indsats på det vestlige Balkan til rådighed for implementeringen af sikkerhedsrådsresolutionen. Det drejer sig om F-16 flyene med støttepersonel og støttemateriel, jfr. Folketingets beslutninger af 8. oktober 1998 (B4) og 22. april 1999 (B128). Flyene vil tillige blive stillet til rådighed for NATO's samlede luftoperationer på det vestlige Balkan, idet NATO's støtte til SFOR, KFOR og operation Allied Force fremover udgør én operation. Endvidere drejer det sig om det danske maritime bidrag, jfr. Folketingets beslutning af 28. maj 1999 (B146). Samtlige danske militære bidrag vil blive indsat i henhold til NATO-rådets beslutninger.

For at løse opgaven optimalt må de danske militære bidrag have en vis fleksibilitet, så de om nødvendigt kan tilpasses udviklingen samt evt. tilpasninger i den øvrige styrke. Såfremt det skulle vise sig hensigtsmæssigt at foretage væsentlige justeringer i de danske bidrag, eller såfremt der skulle ske væsentlige ændringer i styrkernes opgaver, vil regeringen rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn eller, om nødvendigt, påny forelægge sagen for Folketinget.

VI. Under henvisning til det anførte samt i henhold til Grundlovens § 19, stk. 2 anmodes Folketinget om at meddele sit samtykke til, at danske militære styrker stilles til rådighed for en international styrke i Kosovo, som efter bemyndigelse fra FN's Sikkerhedsråd i henhold til FN-pagten kapitel VII udsendes under enhedskommando til implementering af FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999, hvor muligheden for at anvende militære magtmidler er tilstede, samt at de danske F-16 fly, som hidtil har deltaget i NATO's luftoperationer i forbindelse med Kosovokrisen, stilles til rådighed for NATO's samlede luftoperationer på det vestlige Balkan, hvor muligheden for at anvende militære magtmidler er tilstede.

Det betones, at Forbundsrepublikken Jugoslavien har givet sin accept af indsættelsen af KFOR, herunder sin udtrykkelige indforståelse med de magtbeføjelser, der tillægges styrken.

Den samlede danske indsats vil omfatte en panserinfanteribataljon på ca. 850 mand, samt, i det omfang der måtte være behov herfor, de danske F-16 fly og støttepersonel, i alt ca. 140 personer, et dansk maritimt bidrag med en korvet og minefartøjer samt evt. bidrag til kommandostruktur mv. Nettoudgifterne forbundet med udsendelsen af panserinfanteribataljonen beløber sig for 1999 til ca. 340 mio. kr. Udgifterne

forbundet med udsendelsen i 1999 forventes at kunne afholdes inden for forsvarsrammen. Ud over styrkebidraget vil Danmark i lighed med de øvrige NATO-lande skulle bidrage til finansieringen af de fællesud-

gifter, som er forbundet med operationen. Finansieringen af fællesudgifterne forventes at ske over de eksisterende fællesfinansierede budgetter.

Til beslutningsforslag nr. B 148. Skriftlig fremsættelse (16. juni 1999)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo.

(Beslutningsforslag nr. B 148).

Beslutningsforslaget skal skabe grundlag for, at danske militære styrker stilles til rådighed for en international styrke, som efter bemyndigelse fra FN's Sikkerhedsråd i henhold til FN-pagtens kapitel VII udsendes under enhedskommando til implementering af FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999, samt at de danske F-16 fly, som hidtil har deltaget i NATO's luftoperationer i forbindelse med Kosovo-krisen, stilles til rådighed for NATO's samlede luftoperationer på det vestlige Balkan.

FN's Sikkerhedsråd vedtog den 10. juni 1999 resolution 1244, der danner rammerne for en fredsløsning for Kosovo, herunder indsættelsen af en styrke i Kosovo, KFOR. Det fremgår af et anneks til resolutionen, at styrken skal have substantiel NATO-deltagelse, og at den indsættes under enhedskommando. Styrken skal have til opgave at etablere sikre omgivelser, således at flygtninge og internt fordrevne kan vende sikkert hjem. En militær-teknisk aftale er indgået mellem KFOR og Forbundsrepublikken Jugoslavien (FRY), hvoraf det fremgår, at FRY er indforstået med styrkens indsættelse, herunder styrkens ret til om nødvendigt at anvende magt.

KFOR's væsentligste militære opgaver vil være at overvåge efterlevelsen af sikkerhedsrådsresolutionens bestemmelser samt den militær-tekniske aftale. KFOR vil bl.a. skulle overvåge og sikre tilbagetrækningen af alle jugoslaviske styrker fra Kosovo. KFOR vil også skulle sikre en demilitarisering af Kosovo's Befrielseshær, UCK og andre væbnede kosovo-albanske grupperinger samt bidrage til at skabe sikre om-

givelser for gennemførelsen af den politiske og civile del af resolutionen, herunder for de civile og humanitære organisationer og Det Internationale Krigsforbrydertribunals arbejde.

KFOR vil være bemyndiget til at anvende alle nødvendige midler for at sikre efterlevelse af FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999. KFOR forudses at blive på ca. 50.000 mand med deltagelse af alle NATO-lande samt en række ikke NATO-lande. Hertil kommer bidrag fra Rusland, der for øjeblikket er genstand for forhandlinger.

Regeringen hilser vedtagelsen af FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999 velkommen og finder, at det internationale samfunds indsats nu må koncentrerer om at skabe de optimale rammer for dens gennemførelse.

Det er regeringens hensigt at bidrage til KFOR med en panserinfanteribataljon på ca. 850 mand samt personel til NATO's kommandostruktur og de dertil knyttede højere placerede enheder samt evt. personel til fælles støtteenheder. Det er ligeledes regeringens hensigt at stille øvrige danske militære bidrag til en NATO-indsats på det vestlige Balkan til rådighed for implementeringen af sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999, i det omfang der måtte være behov herfor. Det drejer sig om de danske F-16 fly med støttepersonel og støttemateriel, samt det danske maritime bidrag. Bidragene er udsendt på grundlag af Folketingets beslutninger B4 af 8. oktober 1998, B128 af 22. april 1999 og B 146 af 28. maj 1999.

Regeringen foreslår på denne baggrund, at Folketinget under henvisning til Grundlovens § 19, stk. 2 meddeler sit samtykke til, at danske militære styrker stilles til rådighed for en international styrke i Kosovo, som efter bemyndigelse fra FN's Sikkerhedsråd i henhold til FN-pagtens kapitel VII udsendes under enhedskommando til implementering af FN's sikkerhedsrådsresolution 1244 af 10. juni 1999, samt at de danske

F-16 fly tillige stilles til rådighed for NATO's samlede luftoperationer på det vestlige Balkan, idet NATO's støtte til SFOR, KFOR og operation Allied Force fremover udgør én operation.

Idet jeg i øvrigt henviser til de bemærkninger, der ledsager forslaget, skal jeg tillade mig at anbefale det til det Høje Tings velvillige behandling.